

Julija Hartvig

BEKSTVO IZ VRTOVA

Pozdravljen zviždukom vlage uranja u drvorede
 koji u to rano jutro postoje samo za njega.
 Iz ribnjaka okruženog vrbama i topolama
 iskaču vesele ribe pozdravljajući ga srebrnim bljeskom.
 Iznenada u aleji akrobacije, salta i trčanje kroz travu,
 kroz prerije trave, između njihovih podignutih kopalja
 koja čuvaju urođenička naselja od crnih zemljanih insekata.
 Tu je sve spremno da s radošću – ili melanholijom –
 što se takođe događa – prihvati putnika.
 Međutim Mačej, gonjen ljubavnim žarom,
 ne zaustavlja se u vrtu, vrt se ne smiruje,
 napustiće kapije, olakšanje će potražiti u širokim prostranstvima
 livada nad obližnjom rekam, u njihovoj ozdravljajućoj monotoniji.

ČEMU

Te bore na licu sunca
 taj sedeći mesec sve zamagljeniji noću
 i žrtva od lišća prinošena drvetima
 koja još uvek muževno klate blede perjanice
 blistava tela grabova prostreljena gromom crne vrbe
 u bolesti poniženju i ubogaljenosti polomljenih grana
 I ona uporna kiša koja nas uvek isto apelujući na nas opominje:
 Predaj se, zbog čega se opireš neumitnom

NEOPREZNI

Ujutru je zasjalo Drečavo bučno sumanuto
 Bežalo od nadirućih oblaka
 Krikom pokušavalo nešto da poruči
 Jedan napeto načuljio uvo
 Drugi prolazio ništa ne primećujući
 Cela tragedija se odigrala negde u visinama
 dokle ne seže sluh smrtnika

KAD BI MAKAR

Sada je sve ispremetano
Bez mogućnosti stvaranja jasnog i čitljivog nazora
Dozvoljeni su nejasnost i odsustvo vrline
Te pesnik bludi i noću huče kao sova
Kad bi makar onu izmaglicu iznad livade
uspeo kako valja da opiše

GOVORITE NAM TO

Sigurni u sebe ili kolebljivi? Svesni ili nešto tražimo?
Samouvereni ili sumnjičavi?
O, govorite nam to, jer nam je to potrebno.
Govorite da umemo da poštujemo tuđu volju i različitost
da umemo pravedno da izvršujemo zakone
Govorite nam, jer su nas laž i nasilje suviše dugo mučili
suviše dugo smo ponižavani i učeni poniznosti
suviše dugo smo bili osuđivani na osvetničku i sumornu ćutnju
Naši bliski podmuklo su ubijani
Njihovi grobovi su utabani, a preko njih je zasađena šuma
ta šuma prilazi noću našim snovima poput Birnamske šume
dok noćne ptice plaču u njenom granju
pozivajući nas na obrede očišćenja
O, Bože, ipak nismo jedini napaćeni narod
zato ne dozvoli da zbog toga postanemo nadmeni

ORLOVO KOD LAJDENA

Belo avgustovsko nebo, beli belcijati oblaci.
Ta avgustovska belina je smirujuća kao veramon.
Posle šumnog talasa i ludovanja galebova
ispod besanog kapka odozgo nas posmatra nebo.
Miriše slan vazduh naduven od plača
i nekakva sitna figura ogrnuta maramom
podize patetično ruke prema moru.
Ribe opijene mlekom magle idu prema mreži
i beli cvetovi meduza rascvetani u svitanje.

Moj pejzaž stoji mrtav kao posle pomorske bitke
a iznad talasa još uvek se diže miris baruta.
Taj pejzaž poklonio mi je Van de Velde
jednoga dana kada nijedan drugi ne bi bio verodostojniji.

KADA DAN

Koliko radosti u tome što dani postaju duži
mislila sam idući po zimskom limunski žutom suncu
U zimskoj belini samo se drveće ocrtavalo poput crne šare
Ispod snega još uvek nikakvih prolećnih šumova
U povratku na jarugu je već pala senka
prema tome pošla je nasipom iznad reke
gde je još uvek trijumfovalo sunce
svetlost je bila tako široka i uzvišena da joj se činilo kao da lebdi
vraćajući se uobičajeno dolinom
srela bi ženu koju je nedelju dana uzalud tražila
jer je tog popodneva konačno izašla
iz tmine svoje tajanstvene kuće na bregu skrivene među drvećem
u kojoj bih veoma volela da živim

NA KOMERCIJALNOM TRGU

Pri vrhu potkresani platani oponašaju zid
trava na travnjaku podseća na plišani tepih
a sve podseća na skrovite sobe
na odaje u kojima se nastanio i svojski prisvojio čovek
Na klupama gospođe u šeširima
posedale kao po plišanim kanabeima
Ispod kineskog paviljona na estradi
prisećanje na orkestar koji je svirao popularne melodije
U dubini iza skvera oronula zgrada
s crvenom markizom iznad partera
i s natpisom „Salon de thé, Brasserie“
iza šanka umorni barmen
za stolovima par gostiju uz čašu piva
Ovde odavno niko ne pije čaj
Lokal je ogroman i prazan
Uskoro će ga vlasnik prodati
butiku za prodaju cipela

*(S poljskog prevela **Biserka Rajčić**)*